

TEKOÄLY 2026

Leppävaaran seniorit ry

Päivittelykerho

19.5.2026 • Ulla-Maija Haimi

Päivittelykerhossa kolmannen kerran tekoälystä

Tekoäly ja sen käyttö kehittyvät vauhdilla. On aika päivittää tietoja ja päivitellä keskustelemalla vuosittain:

- **21.5.2024: Tekoäly**
- **23.4.2025: Tekoäly arkipäiväistyy**
- **19.5.2026: Tekoäly 2026**

Esitys tehty PowerPointin Copilot-tekoälyllä

Tiedosto **Aloit**us Lisää Piirrä Rakenne Siirtymät Animaatiot Diaesitys Record Tarkista Näytä Ohje Tallenna Jaa

Leikepöytä Liitä Uusi dia Uusi dia Copilot Diat

Fontti B I U S AV A A A

Kappale Piirto Muokkaus Sanele Puhe Apuohjelmat Suunnitteluehdotukset Copilot

1 **TEKOÄLY 2026**

2

3 **Tekoälystä keskustellaan nyt**

- **Tekoäly arjessa** — ChatGPT ja vastaavat ovat jo miljoonien käytössä
- **Työpaikkojen muutos** — yli puolet töistä muuttuu, huoli irtisanomisista kasvaa
- **Deepfaket ja luottamus** — väärennetyjä kuvia ja videoita yhä vaikeampi tunnistaa
- **Tekijänoikeudet** — kuka omistaa tekoälyn tuottaman sisällön?
- **Sääntely ja etiikka** — miten tekoälyä pitäisi valvoa ja säännellä?
- **Tekoälykupla** — valtavat investoinnit, kestäväkö kasvu?

Lähteet: MIT Technology Review, 10 Things That Matter in AI (2026) | Stanford HAI, AI Index Report 2026 | BCG, AI Will Reshape More Jobs (2026)

Tekoäly 2026 • Päivittelykerho

Copilot

Perusteltu 3 vaiheessa >

Lisäsin uuden dian 4 otsikolla "Tekoäly arjessa", jossa käydään läpi seitsemän konkreettista esimerkkiä tekoälystä arjessa — keskustelutekoäly, käännökset, kuvien luominen, terveydenhuolto, älylaitteet ja huijausten tunnistus. Dia noudattaa samaa visuaalista tyyliä kuin muut sisältödiat.

Jatkoideoita:

- Laajenna myös jokin toinen aihe (esim. deepfaket) omaksi diaksi

Muokkaa

Kuvaile, mitä haluat luoda tai muokata

Tekoälyn luomat vastaukset saattavat olla virheellisiä, kerho

Tekoälystä keskustellaan nyt

- **Tekoäly arjessa** — ChatGPT ja vastaavat ovat jo miljoonien käytössä
- **Työpaikkojen muutos** — yli puolet töistä muuttuu, huoli irtisanomisista kasvaa
- **Deepfaket ja luottamus** — väärennetyjä kuvia ja videoita yhä vaikeampi tunnistaa
- **Tekijänoikeudet** — kuka omistaa tekoälyn tuottaman sisällön?
- **Sääntely ja etiikka** — miten tekoälyä pitäisi valvoa ja säännellä?
- **Tekoälykupla** — valtavat investoinnit, kestäkö kasvu?

Tekoäly arjessa

- Tekoäly on jo osa jokapäiväistä elämää, vaikka emme aina huomaa sitä.
- **Keskustelutekoäly** — ChatGPT:llä ja vastaavilla voi kysyä neuvoa, kirjoittaa tekstejä ja oppia uutta
- **Käännökset ja kielet** — reaaliaikaiset käännökset puhelimessa, myös puheesta puheeseen
- **Kuvien luominen** — tekoäly piirtää kuvia tekstikuvauksen perusteella hetkessä
- **Terveydenhuolto** — tekoäly auttaa lääkäreitä tulkitsemaan röntgenkuvia ja löytämään sairauksia
- **Älypuhelin ja kodinkoneet** — Siri, Alexa ja Google tunnistavat puhetta ja ohjaavat laitteita
- **Huijausten tunnistus** — pankit ja sähköposti käyttävät tekoälyä petosten estämiseen

Työpaikkojen muutos

- Tekoäly ei useimmiten poista työpaikkoja kokonaan — se muuttaa työn sisältöä.
- **50–55 % töistä muuttuu** — BCG:n arvion mukaan yli puolet työtehtävistä muokkautuu 2–3 vuodessa
- **Rutiinityöt automatisoituvat** — raportointi, asiakaspalvelu ja tiedonhaku siirtyvät tekoälylle
- **Uudet taidot korostuvat** — luovuus, ongelmanratkaisu ja ihmisten välinen vuorovaikutus ovat entistä arvokkaampia
- **Huoli kasvaa** — työntekijöiden pelko irtisanomisista on noussut 28 %:sta 40 %:iin kahdessa vuodessa
- **Koulutus ratkaisee** — osaamisen päivittäminen ja uudelleen koulutus ovat avainasemassa
- **Myös uusia työpaikkoja syntyy** — tekoälyn kehitys, valvonta ja koulutus luovat kokonaan uusia ammatteja

Deepfaket ja luottamus

- Tekoälyllä luodut väärennetyt kuvat, videot ja äänet haastavat käsityksemme totuudesta.
- **Mikä on deepfake?** — tekoälyllä luotu video, kuva tai ääni, joka näyttää ja kuulostaa aidolta
- **Helppo ja halpa tuottaa** — ilmaisilla työkaluilla kuka tahansa voi luoda vakuuttavia väärennöksiä
- **Huijaukset ja petokset** — rikolliset matkivat läheisten ääntä puheluissa ja luovat valepuheita
- **Politiikka ja propaganda** — väärennetyt videot vaikuttavat vaaleihin ja yleiseen mielipiteeseen
- **Näkeminen ei ole uskomista** — lähdekriittisyys ja medialukutaito ovat nyt tärkeämpiä kuin koskaan
- **Miten suojautua?** — tarkista lähde, kyseenalaista yllättävä sisältö, älä jaa epävarmaa materiaalia

Tekijänoikeudet

- Kenen omaisuutta on tekoälyn tuottama sisältö? Kysymys jakaa mielipiteitä.
- **Opetusaineisto** — tekoälymallit on koulutettu miljardeilla ihmisten luomilla teksteillä, kuvilla ja musiikilla
- **Taiteilijoiden huoli** — monet kokevat, että heidän töitään käytetään ilman lupaa tai korvausta
- **Oikeudenkäynnit käynnissä** — tekijänoikeusjuttuja on vireillä ympäri maailmaa, tulokset vielä epäselviä
- **Kuka omistaa tuloksen?** — tekoälyn tuottamalle sisällölle ei ole selvää tekijänoikeuden haltijaa
- **Ratkaisuja etsitään** — ehdotuksia mm. opt-out-järjestelmistä ja tulonjakomalleista tekijöille
- **EU:n tekoällysäädökset** — Euroopan tekoälyasetus edellyttää läpinäkyvyyttä opetusaineiston käytöstä

Sääntely ja etiikka

- Tekoälyn nopea kehitys haastaa lainsäätäjät ja yhteiskunnan pysymään mukana.
- **EU:n tekoälyasetus** — maailman ensimmäinen kattava tekoälylaki astui voimaan 2024–2026
- **Riskien luokittelu** — tekoälysovellukset jaetaan riskitasoihin: mitä suurempi riski, sitä tiukemmat säännöt
- **Läpinäkyvyys** — käyttäjille on kerrottava, kun he ovat tekemisissä tekoälyn kanssa
- **Vastuukysymykset** — kuka vastaa, kun tekoäly tekee virheen — kehittäjä, käyttäjä vai yritys?
- **Eettiset rajat** — missä kulkee raja automaation ja ihmisen päätöksenteon välillä?
- **Globaali kilpailu** — eri maat tasapainoilevat sääntelyn ja innovaation edistämisen välillä

Tekoälykupla

- Tekoölyyn virtaa valtavasti rahaa. Monet vertaavat tilannetta 2000-luvun IT-kuplaan.
- **Jättimäiset investoinnit** — teknologiayhtiöt käyttävät satoja miljardeja datakeskuksiin ja tekoölymalleihin
- **Tuotot laahaavat** — investointeihin nähden tekoölyn liikevaihto on vielä vaatimatonta
- **Historiallinen vertaus** — dot-com-kuplan piirteitä: korkeat arvostukset, hype ja infrastruktuurin yllirakentaminen
- **Kiinan haaste** — kiinalaiset mallit tarjoavat kilpailukykyistä laatua murto-osalla kustannuksista
- **Puhkeamisen vaikutukset** — kupla voi supistua hitaasti tai nopeasti — molemmat vaikuttaisivat talouteen laajasti
- **Teknologia jää** — vaikka kupla puhkeaisi, tekoöly itsessään ei katoa — käyttö jatkuu ja kypsyy

Tekoäly ja ohjelmointi

- Vuonna 2026 tekoäly ei enää vain ehdota koodiriviä — se rakentaa kokonaisia sovelluksia.
- **Yli puolet koodista tekoälyn tuottamaa** — GitHubin mukaan 51 % koodista on tekoälyn kirjoittamaa tai avustamaa
- **Kokonaisia sovelluksia, ei vain pätkiä** — tekoäly rakentaa tietokantoja, käyttöliittymiä ja palvelinlogiikkaa kerralla
- **Itsenäiset koodiagentit** — tekoäly lukee koodin, ymmärtää rakenteen, korjaa virheet ja testaa tuloksen itse
- **84 % kehittäjistä käyttää** — tekoälytyökalut ovat ohjelmoijille arkipäivää, eivät enää kokeilu
- **Ohjelmoijan rooli muuttuu** — koodin kirjoittamisesta siirrytään tekoälyn ohjaamiseen ja tulosten tarkistamiseen
- **Myös tämä esitys!** — tämän esityksen diat on rakennettu tekoälyn avulla suoraan koodina

Yhteenveto ja keskustelu

- Tekoäly muuttaa maailmaa nopeasti. Tärkeintä on pysyä uteliaana ja kriittisenä.
- **Keskustelukysymyksiä:**
  - 1. Oletko käyttänyt tekoälyä? Miltä se tuntui?
  - 2. Mikä tekoälyssä innostaa sinua eniten?
  - 3. Mikä tekoälyssä huolestuttaa sinua eniten?
  - 4. Miten tekoäly voisi helpottaa omaa arkeasi?
  - 5. Pitäisikö tekoälyä säännellä tiukemmin vai antaa kehittyä vapaasti?